

ÖZEL ERSEV OKULLARI

Anaokulu-İlkokulu-Ortaokulu

OKULA DÖNÜŞ EYLEM PLANI

Ağustos 2020

OKULA DÖNÜŞ EYLEM PLANI

Dünya Sağlık Örgütü'nün Covid-19 hastalığını pandemi ilan etmesi ile ERSEV Okulları Pandemi Kriz Müdahale ve Psikolojik Destek Ekibi, süreci 2020 Ocak ayından itibaren yakından izledi. Okulumuzun risk analizi ve eylem planı “Salgın Hastalıkları Önleme” başlığı altında güncellendi. Takip eden pandemi döneminde de risk analizi ve eylem planı okula dönüş sürecini de kapsayacak şekilde yeniden güncellendi.

COVID-19 hastalığının pandemi şeklinde devam ettiği bugünlerde, ülkemizde normalleşme hazırlıkları yürütülmeye başlandı. Okulumuzda da bir yandan normalleşme çalışmaları devam ederken, bir yandan da koruyucu önlemler ve okula dönüş ile yapılacak tüm çalışmalar kararlı bir şekilde sürdürülmektedir. Pandemi Eylem Planı okulumuzun güvenli ortamını ve normalleşme süreci ile uygulanacak temel faaliyet ve yaklaşımları içermektedir.

Okul ortamı hazırlıkları ve eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesi, telafi, oryantasyon ve hazır bulunuşluk programı kapsamındaki önleyici çalışmalarımız yeniden düzenlenmiştir. Sağlık ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirtilen “Veli Bilgilendirme Formu ve Taahhütname” bilgilendirmesini de eylem planına eklenmiştir. Gelişmeler ve açıklamalar doğrultusunda güncellemeleri sizlerle paylaşacağız.

ERSEV Okulları Pandemi Kriz Müdahale ve Psikolojik Destek Ekibi olarak her türlü kriz durumuna karşı tedbir ve destek çalışmalarımızı kapsayan “Okula Dönüş Eylem Planı”nı sizlerle paylaşıyoruz.

Saygılarımızla

ÖZEL ERSEV OKULLARI
Pandemi Kriz Müdahale ve Psikolojik Destek Ekibi

İÇİNDEKİLER

1. EĞİTİM-ÖĞRETİM BAŞLAMADAN ÖNCE ALINAN TEDBİRLER
 - 1.1 COVID-19 Bilgilendirmesi
 - 1.2 Hijyen Çalışmaları- Bina Hazırlıkları
 - 1.3 Temizlik- Dezenfeksiyon İşlemleri
 - 1.4 Eğitim Ve Çalışma Ortamlarının Düzenlenmesi
2. OKUL FAALİYETE GEÇTİKTEN SONRA ALINAN ÖNLEM VE TEDBİRLER
 - 2.1. PDR Çalışmaları
 - 2.2. Bilgilendirme Formu ve Taahhütname
 - 2.3. Öğrenci/Personel/Veli İle İlgili Prosedür
 - 2.4. Sağlık Kontrolü
 - 2.5. Okulda Bulunan Bir Kişide Covid-19 Hastalığı Şüphesi Olunması Durumu
 - 2.6. Seyahat Uygulamaları
3. OKUL ORTAMININ DÜZENLENMESİ VE İŞLEYİŞ
 - 3.1. Okula Giriş- Çıkış
 - 3.2. Okul Ortamında Alınan Tedbirler
 - 3.3. Toplantı/Eğitim Faaliyetlerinin Düzenlenmesi
 - 3.4. Yemek Ve Çay Salonu Kullanımı
 - 3.5. Kütüphane Kullanımı
 - 3.6. Asansör Kullanımı
 - 3.7. Kitap ve Kıyafet Satışı
 - 3.8. Servis Kullanımı
 - 3.9. Tedarikçi Firmalarla İlgili Süreçler
4. İLETİŞİM

1- EĞİTİM-ÖĞRETİM BAŞLAMADAN ÖNCE ALINAN TEDBİRLER

1.1 COVID-19 Bilgilendirmesi

Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19), ilk olarak Çin'in Vuhan Eyaleti'nde Aralık ayının sonlarında solunum yolu belirtileri (ateş, öksürük, nefes darlığı, ishal) gelişen bir grup hastada yapılan araştırmalar sonucunda 13 Ocak 2020'de tanımlanan bir virüstür. Salgın başlangıçta bu bölgedeki deniz ürünleri ve hayvan pazarında bulunanlarda tespit edilmiştir. Daha sonra insandan insana bulaşarak Vuhan başta olmak üzere Hubei eyaletindeki diğer şehirlere ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin diğer eyaletlerine ve diğer dünya ülkelerine yayılmıştır.

Belirtileri Nelerdir?

- Belirtisiz olgular olabileceği bildirilmekle birlikte, bunların oranı bilinmemektedir. En çok karşılaşılan belirtiler ateş, öksürük ve nefes darlığıdır.

Nasıl Bulaşır?

- Hasta bireylerin öksürmeleri aksırmaları ile ortama saçılan damlacıkların solunması ile bulaşır. Hastaların solunum parçacıkları ile kirlenmiş yüzeylere dokunulduktan sonra ellerin yıkanmadan yüz, göz, burun veya ağza götürülmesi ile de virüs alınabilir. Kirli ellerle göz, burun veya ağza temas etmek risklidir.

Çocuklar Risk Altında Mı?

- Çocuklarda hastalık nadir ve hafif görünmektedir.
- Çocuklarda şimdiye kadar ölüm görülmemiştir.

Korunma Yolları Nelerdir?

- El temizliğine dikkat edilmelidir.
- Eller en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla yıkanmalı, sabun ve suyun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılmalıdır.
- Antiseptik veya antibakteriyel içeren sabun kullanmaya gerek yoktur, normal sabun yeterlidir.
- Eller yıkanmadan ağız, burun ve gözlerle temas edilmemelidir.
- Hasta insanlarla temastan kaçınmalıdır.
- Özellikle hasta insanlarla veya çevreleriyle doğrudan temas ettikten sonra eller sık sık temizlenmelidir.
- Hastaların yoğun olarak bulunması nedeniyle mümkün ise sağlık merkezlerine gidilmemeli, sağlık kuruluşuna gidilmesi gereken durumlarda diğer hastalarla temas en aza indirilmelidir.
- Öksürme veya hapşıрма sırasında burun ve ağız tek kullanımlık kağıt mendil ile örtülmeli, kağıt mendilin bulunmadığı durumlarda ise dirsek içi kullanılmalı, mümkünse kalabalık yerlere girilmemeli, eğer girmek zorunda kalınıyorsa ağız ve burun kapatılmalı, tıbbi maske kullanılmalıdır.
- Çiğ veya az pişmiş hayvan ürünleri yemekten kaçınılmalıdır. İyi pişmiş yiyecekler tercih edilmelidir.
- Çiftlikler, canlı hayvan pazarları ve hayvanların kesilebileceği alanlar gibi genel enfeksiyonlar açısından yüksek riskli alanlardan kaçınılmalıdır.

1.2 Hijyen Çalışmaları-Bina Hazırlıkları

- T.C. Sağlık Bakanlığı dokümanları esas alınarak; tüm okul alanlarının, tüm yüzeylerin kimler tarafından, hangi ürün ve hangi materyaller kullanılarak, ne sıklıkta temizleneceği belirlenmiştir.
- Temizlik planının uygulanmasından İdari İşler Birimi sorumludur.
- Okulumuzun tüm kullanım alanlarındaki kapı ve pencereleri (danışma, sınıf, tuvalet, ofisler vb.) binanın havalandırması, temas ve bulaşma riskini azaltmak amacı ile tüm gün açık tutulur.
- Tüm tuvalet ünitelerindeki musluklar ve sabunluklar, çöp kutuları düzenli olarak temizlenir.
- Sabun ve kağıt havlu tedariki düzenli olarak yapılır.
- Okula giriş noktalarında hijyen paspasları, alkol bazlı el antiseptiği stantları ile ateş ölçerler bulundurulur.
- Okul giriş danışma alanları ile tüm katlarda el antiseptiği bulundurulur.
- Tüm alanlarda Sağlık Bakanlığı onaylı antiseptik solüsyon kullanılır.
- Okula giriş noktasında dijital ateş ölçerler ile ateş ölçümü yapılır.
- Ortak kullanımdaki sebil cihazları kaldırılmış ve çay ocaklarımız geçici olarak kapatılmıştır. Tüm öğrenci ve çalışanların su mataralarını yanlarında getirmesi beklenir. Zorunlu hallerde su ihtiyacı okul tarafından desteklenir.
- Her koridorda hijyenik atıklar için (maske, mendil vb.) temas gerektirmeyen hijyen çöp kovası bulunur.
- Asansörler zorunlu durumlar(hastalık, sakatlık ve yük taşıma) dışında kullanılmaz. Zorunlu kullanım durumlarında sosyal mesafe kurallarına göre asansörler kullanılır.
- Okulumuzda Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan “COVID-19 Kapsamında Klima/İklimlendirme Sistemlerinde Alınacak Önlemler ”e uyulmaktadır. Spor salonları, konferans salonu ve uygulamalı ders alanları taze hava sirkülasyonu sağlayan iklimlendirme sistemleri kullanılır.
- Sağlık Bakanlığı Rehberi uyarınca sınıflar, atölyeler, yemekhaneler, konferans salonu, spor salonu gibi toplu kullanım alanlarında kişiler arasındaki sosyal mesafe kurallarına göre düzenlenir. Bu mesafenin sağlanamayacağı alanlar için pleksiglas separatörler temin edilir.
- Tüm okul bölümleri için el yıkamanın önemini vurgulayan, uygun maske kullanımını gösteren, sosyal mesafenin önemini hatırlatan, el yıkama adımlarını açıklayan, öksürme ve hapşırma adabını hatırlatan posterler ilgili yerlere asılır.

COVID-19
GÜVENLİK ÖNLEMLERİ

COVID-19'dan korunmak için aşağıdaki adımları takip edebilirsiniz

- Ellerini sık sık yıkayın.
- Eldiven ve maskeleri kullandıktan sonra çöpe atın.
- Öksürürken yüzünüzü kapatın.
- Sıkça kullandığınız yüzeyleri dezenfekte edin.
- Kalabalık gruplardan kaçının.
- Hastalık belirtisi gösteren kişilerden uzak durun.
- Eşya, yiyecek-icecek paylaşımından kaçının.

DOĞRU
MASKE KULLANIMI

- Maskeyi takmadan önce ellerimizi yıkayalım.
- Maskeyi, ağızımız, burnumuz ve çenemizi tamamen kapatacak şekilde takalım.
- Burun kısmında var ise metal parçayı hava geçirmeyecek şekilde kapatalım.
- Maskeyi taktıktan sonra maskenin dış yüzüne asla dokunmayalım.
- Öksürme, hapşırma, nemlenme gibi durumlarda maskeyi değiştirelim.
- Maskeyi çıkarırken ağız kısmından değil lastiklerinden tutalım.
- Maskeyi çöpe attıktan sonra ellerimizi dezenfekte edelim.

ASANSÖR TUŞLARINA
DİREKT TEMASTAN KAÇINALIM
VE KABİN İÇERİSİNDE BİRBİRİMİZE
SIRTIMIZ DÖNÜK DURALIM

ERSEV OKULLARI
Anaokulu - İlkokulu - Ortaokulu

1.3. Temizlik Ve Dezenfeksiyon İşlemler

- Bina temizlik ve dezenfeksiyonu okul temizlik planına uygun olarak gerçekleştirilir. Yüzey temizliği ve dezenfeksiyonunda Sağlık Bakanlığı Covid-19 Rehberindeki kriterleri karşılayan ürünler kullanılır. (Sağlık Bakanlığı Covid-19 Rehberi yüzey temizliği ve dezenfeksiyonunda önerilen ürünler ve özellikler: Deterjan/Sabun, 1/100 çamaşır suyu, %70 alkol)
- Bina temizlik planına uygun olarak danışma bankosu, masalar, asansörler, kapı ve pencere kolları, tırabzanlar, elektrik düğmeleri, sandalye kolları gibi gün içinde çok sayıda temas edilen yüzeyler günde en az iki kere temizlenir. Gözle görülür bir şekilde kirlenme olması durumunda bu sayılar artırılır.
- Zemin temizliği günde iki kez yapılır. Minimum dokunma yüzeyleri tavan, duvar, perde, panjur vb. ayda bir kez temizlenir. Gözle görülür bir şekilde kirlenme olması durumunda da bu sayılar artırılır. Temizlik / dezenfeksiyon işlemi sırasında kuru paspas yerine nemli paspas kullanılır.
- Asansörlerin iç ve dış tuş takımları günde en az 4 kez, kabinler her gün sonunda uygun malzemelerle temizlenir. (Sağlık Bakanlığı Covid-19 Rehberi yüzey temizliği ve dezenfeksiyonunda önerilen ürünler ve özellikler: Deterjan/Sabun, 1/100 çamaşır suyu, %70 alkol)

- Servis araçlarında kapı tutmacı, koltuk arkası tutmaçları, kemer tokaları, kol dayama ve rehber korunağı her servisten sonra temizlenir. Aracın süpürülmesi, perde ve koltuk başlıklarının yıkanması, koltuk yüzeylerinin silinmesi, yer döşemesinin temizlenmesi haftalık olarak yapılır. Gereğinde sıkıştırılır. Araçların düzenli aralıklarla özel kimyasallar ile ilaçlanması ve dezenfeksiyonu yapılır. (Sağlık Bakanlığı Covid-19 Rehberi yüzey temizliği ve dezenfeksiyonunda önerilen ürünler ve özellikler: Deterjan/Sabun, 1/100 çamaşır suyu, %70 alkol)

1.4. Eğitim Ve Çalışma Ortamlarının Düzenlenmesi

- Covid-19 hastalığı ile ilgili olarak okul risk analizi ve eylem planları pandemi ilan edilene kadar ve pandemi ilan edildikten sonraki dönemde güncellenmiştir. Eylem planları Sağlık ve Milli Eğitim Bakanlıklarının açıklamalarına göre güncellenmektedir.
- Eğitim ve çalışma ortamları, Sağlık Bakanlığı Rehberinde belirtilen sosyal mesafe kuralları gözetilerek düzenlenir, her alanda maksimum kaç kişi bulunabileceği belirlenir ve işaretlemeleri yapılır.
- Sınıflarda öğretmen ve öğrenci dahil 1 metre kuralına uygun olarak çapraz oturma düzeni oluşturulur.
- Beden eğitimi dersleri için bu kural 2 metre olarak uygulanır. Öğrenciler soyunma odalarına aynı anda gönderilmeyecektir, küçük gruplar halinde soyunma odalarının kullanımı sağlanacaktır.
- Öğrenciler Beden eğitimi derslerinin olduğu günlerde okula okul eşofmanları ile geleceklerdir.
- Öğrencilerin dışarda kullandıkları spor ayakkabıları ile spor salonuna girmemeleri sağlanacaktır. (Yedek spor ayakkabısı bulundurulması istenmektedir)
- Her gün aynı öğrencilerin bir arada olacağı gruplar belirlenir. Gruplar arası öğrenci geçişlerine izin verilmeyecektir.
- Sağlık Bakanlığı Rehberi uyarınca tüm çalışan, öğrencilerin kuralına uygun şekilde maske takmaları zorunludur. Öğrenciler ile 1 metreden yakın temas olasılığı olan öğretmen/çalışanların tıbbi maskeye ek olarak yüz koruyucu siperlik takması gerekir.
- Çalışan ve öğrenciler teneffüs zamanlarında en az 1 metrelik sosyal mesafeyi korur ve maske takmayı sürdürür.
- Sosyal mesafeye uygun oyun ve materyaller kullanılması planlanır, ilgili ders öğretmeni ve nöbetçi öğretmenler tarafından uygulamalar yapılır.
- Ders saatleri, teneffüsler ve öğle yemeği araları sosyal mesafe kurallarına uygun olarak düzenlenir. Öğrenciler kademeli olarak teneffüs alanlarına ve yemek salonlarına alınır. Öğrenciler ve çalışanların oturma yerleri önceden belirlenir, değişiklik yapılması zorunlu hallere bağlıdır.
- Asansörlerin kullanımı 1/3 kuralına göre sınırlandırılır.
- Lobi ve ofis bekleme koltukları ve oturma alanları sosyal mesafe kurallarına göre işaretlenir.

- El hijyenini sağlamak için ellerin sık sık yıkanması ve antiseptiklerin kullanılmasıyla beraber, ortak materyal kullanımının azaltılması da önemlidir. Bu doğrultuda, sınıf içi etkinliklerde ve oyun vakitlerinde her öğrencinin kendi materyalini kullanması sağlanır.

2- OKUL FAALİYETE GEÇTİKTEN SONRA ALINACAK ÖNLEM VE TEDBİRLER

2.1. PDR Çalışmaları

- Okulların açılma tarihleri ilan edildikten sonra aşamalı olarak öğrenci, veli ve çalışanların açılış dönemine hazırlanması için destek çalışmalarına başlanılır.
- Eğitimler yıl boyunca devam eder.
- “Pandemi Aile ve Çocuk Kılavuzu” okulumuz PDR Birimi tarafından paylaşılır. Ek-4
- PDR birimi tarafından çalışanlara ve öğrencilere oryantasyon ve telafi eğitimi süresince hastalık ve korunma yöntemleri hakkında bilgilendirmeler, maske kullanımı ve fiziksel mesafenin korunması ile ilgili eğitimler verilir. Eğitimler görsel materyaller ve oyunlarla desteklenir.
- Kaygısı yüksek olduğu tespit edilen öğrenciler için okula dönme sürecinde birebir psikolojik destek verilir.

2.2. Bilgilendirme Formu ve Taahhütname

- Sağlık Bakanlığı Rehberinde yer alan Bilgilendirme Formu ve Taahhütname velilere iletilir, imzalanarak okul açılışından önce okul idaresine teslim edilmesi istenir. Ek-1

2.3. Öğrenci/Personel/Veli İle İlgili Prosedür

- Tüm çalışanlar ve öğrenciler okulda bulundukları süre içinde maske takmakla yükümlüdür. Ders sırasında siperlik kullanımına geçilir.
- Maskeler ventilsiz olmalıdır. Ventilli maske kullanmak isteyenler üzerine medikal maske takılmalıdır.
- Öğrenci ve çalışanların kuralına uygun maske takmaları takip edilir, maskeler nemlendikçe ve kirlendikçe değiştirmesi istenir.
- Çalışanların maske ve siperlikleri okul tarafından temin edilir.
- Öğrenciler okula gelirken yanlarında **Hijyen Çantalarını** da getirirler. Hijyen çantası içinde yedek maske, siperlik, el hijyen antiseptiği, kolonya ve ıslak mendil bulundurulur..
- Tüm çalışanların ve öğrencilerin siperlik ya da gözlük ile korunma düzeyini artırılması sağlanır.
- Okulumuzda temizlik ya da sağlık hizmeti alanında çalışanlar, belirlenmiş görevleri yerine getirirken eldiven kullanır, bunun dışında okul genelinde eldiven kullanılmamaktadır.
- Zorunlu haller dışında okula ziyaretçi kabulü yapılmaz.
- Öğrencilerin bırakılması ve alınması sırasında çalışan ve velilerin sosyal mesafe ve maske kullanım kurallarına uygun davranmaları zorunludur.
- Öğrencinin mümkün olduğunca aynı kişi tarafından okula getirilmesinin sağlanması istenir.
- Okula giriş/çıkış saatlerinde öğrenciler okul binası dışından teslim alınıp bırakılır.

- Konuşulan dilin ve ses düzeyinin damlacık yolu ile bulaşmada önemli olduğu bildirilmiştir. Öğrencilerin bağırarak konuşmamları konusunda uyarıların veliler ve öğretmenler tarafından yapılarak, kontrol altına alınması sağlanır.
- Öğrenci ve çalışanlar arasında eğitim malzemeleri kişiye özel olup, kişiler arasında malzeme alış-verişi yapılmaz. Paylaşılması durumunda öğrencinin el hijyenini sağlaması istenir.
- Pandemi süresi içerisinde kurum içi hijyenini sağlanması amacıyla, okul kargoları okul güvenlik görevlisine teslim edilir. Gerekli hijyen sağlandıktan sonra ilgili birimlere iletir.
- Çalışanların kişisel kargoları pandemi süresince okula alınmaz.
- Pandemi süresince okula hediye kabul edilmez.

2.4. Sağlık Kontrolü

Okula dönüş öncesi tüm çalışanların ve öğrencilerin okulun kapalı olduğu dönemdeki bulaşıcı hastalıklar ile ilgili sağlık bilgisi sorgulanır. Sorgulamada kendisi ya da bu dönemi evde birlikte geçirdiği kişilerin;

- Covid-19 belirtileri
- Seyahat bilgisi
- Son 14 günde Covid-19 tanısı ya da şüphesi olan kimse ile teması
- Son 14 günde kalabalık bir toplantı/organizasyonda (düğün, nişan, cenaze, okuma, iş toplantısı, açılış vb. organizasyonlar gibi) yer alıp almadığı sorulur.

Sorgulama sonrasında COVID-19 hastalık şüphesi bulunan kişinin 184'ü araması ya da bir sağlık kurumuna başvurması okul hemşiresi tarafından istenir. Kişinin durumu netleşinceye kadar evde ya da hastanede izolasyonu beklenir ve takip edilir.

Öğrencilerin okula dönüşünde;

- Sağlık Bakanlığı tarafından duyurulan Covid-19 ile ilişkilendirilecek belirtiler hatırlatılacaktır. Bu belirtileri olan, tanısı olan, tanısı olan kişi ile temas etmiş olan öğrencilerin okula gönderilmemesi ve okula bilgi verilmesi istenecektir.
- Sağlık sorunu yaşayan öğrencinin okula devam etmesinde sakınca olmadığını belirten hekim raporu okul yönetimine teslim edilecektir.

TEMASLI Olmak Nedir?

COVID-19 hastasıyla:

- Aynı kapalı ortamda (hastane veya banka bekleme salonları, otobüs, servis vb. ulaşım araçları) 1 metreden uzak mesafede bulunmuş kişiler,
- Aynı kapalı ortamda (hastane veya banka bekleme salonları, otobüs, servis vb. ulaşım araçları) 15 dakikadan kısa süre bulunmuş kişiler,
- 1 metreden daha yakın mesafede 15 dakikadan kısa süreyle yüz yüze kalan kişiler COVID-19 hastasıyla aynı kapalı ortamda 15 dakikadan uzun süre ile maske takarak bulunmuş kişiler.

Kaynak: Sağlık Bakanlığı Covid-19 Rehberi

2.5. Okulda Bulunan Bir Kişide Covid-19 Hastalığı Şüphesi Olunması Durumu

Okul sınırları içindeki çalışan, öğrenci ya da ziyaretçilerden birinde ateş, öksürük ya da solunum sıkıntısı gibi belirtiler ortaya çıkarsa:

- Durumu ilk gözleyen kişi, okul sağlık birimini haber verir.
- Sağlık birimi bu belirtileri gösteren kişiyi belirlenmiş izolasyon alanına yönlendirir.
- Öğrenci ise velisine, erişkin ise kendisine bilgi verilerek T.C. Sağlık Bakanlığı İletişim Merkezi 184 ile irtibata geçmesi sağlanır. Buradaki yetkilinin verdiği talimatlara uymaları ve en kısa sürede okuldan ayrılmaları istenir.
- Öğrenci ya da çalışan okuldan ayrılana kadar izolasyon alanında bekletilir. Öğrencinin yanında bir refakatçi gerekirse temas etmiş olduğu bir çalışan ile birlikte izole edilir, çalışan tek kullanımlık hijyen ekipmanlarından oluşan kişisel malzemelerini kullanmak zorundadır.
- İzolasyon alanı boşalınca havalandırılır ve dezenfekte edilir.
- Hastalanan öğrencinin sınıfı ya da çalışanın ofisi boşaltılır 24 saat süreyle boş tutularak havalandırılır ve temizliği yapılır. Temizliği yapan kişi hijyen ekipmanlarını kullanır.
- Çalışan ya da öğrencinin okul sınırları içinde bulunduğu mekanlar, kimlerle ne süre ile temas ettiği bilgisi liste şeklinde tutanak altına alınır.
- Okul hemşiresi kişinin Covid-19 tanısı alıp almadığını takip eder. Çalışan ya da öğrenci Covid-19 değilse bile sağlık kuruluşundan “okula dönüşünde sakınca olmadığı”na dair hekim raporunu okula teslim ettikten sonra okula devam edebilir.

Belirtileri İlk Gözleyen Kişi	Sağlık Birimi	İlgili İdareci	İdari İşler Sorumlusu
- Sağlık birimini bilgilendirir. - Hastayı izolasyon alanına yönlendirir	- Hastayı izolasyon alanında kişisel koruyucu ekipmanlarını kullanarak değerlendirir. Hastayı izolasyon alanına yönlendirir. - Öğrenci velisini bilgilendirir. - Hastanın aldığı tanrı takip eder. - Çalışan ya da öğrencinin "okula dönüşünde sakınca olmadığı"na dair hekim raporu ister.	- Sürecin doğru işlemlerini kolaylaştırır - Çalışan ya da öğrencinin okul sınırları içinde bulunduğu mekanlar, kimlerle ne süre ile temas ettiği bilgisi liste şeklinde tutanak altına alır. - Okula dönmesinde sakınca olmadığı yönündeki raporu takip eder.	• İzolasyon alanı boşalınca dezenfeksiyonunu sağlar

2.6. Seyahat Uygulamaları

Çalışanların ve öğrencilerin okul ile ilgili seyahat ve gezileri T.C. Millî Eğitim Bakanlığı 06.03.2020 ve 17.03.2020 tarihli yazıları gereğince, ERSEV Okulları öğretmenleri, öğrencileri ve çalışanlarına duyurularak zorunlu olmadıkça spor müsabakası, yarışma, sempozyum konferans, proje, uluslararası toplantı ve benzeri etkinlikler kapsamında yurt içi ve yurtdışına seyahat etmemeleri istenmiştir.

- Servis aracı ile ulaşım gerektiğinde, servis kullanım yönergelerine uyulur.
- Yurt dışı seyahat kısıtlamalar kaldırıldığında sağlık vb. nedenlerle ilişkili zorunluluk olmadığı sürece yurt dışı seyahat tavsiye edilmemektedir.
- Yurt dışından dönecek çalışan veya öğrenci olması durumunda 14 günlük izolasyon ve işyeri hekiminin değerlendirmesi sonrasında okula başlayabilecektir. (Çalışan ve öğrencilerin aile fertlerinden birinin yurt dışından dönme ya da uluslararası katılımlı bir toplantıya katılma durumu var ise aynı değerlendirme uygulanır.)

3. OKUL ORTAMININ DÜZENLENMESİ

3.1. Okula Giriş- Çıkış

- Okula girişler A kapısından yapılacaktır. Zorunlu hallerde B kapısı kullanılır.
- Öğrenciler/çalışanlar okula gelirken maske takarlar,
- Okula giriş yapacak çalışanların ve öğrencilerin fiziksel mesafeyi gözeterek giriş-çıkış yapabilmeleri gerekmektedir, bu nedenle kapıda yığılmaların önlenmesi için yapılan uyarı ve işaretlemelere dikkat edilmesi ve uyulması zorunludur.
- Okula giriş yapacak kişilerin öncelikle hijyen paspasına basıp, antiseptik standında ellerini temizleyip, ateşi ölçüldükten sonra giriş yapmaları gerekmektedir.
- Okula giriş sırasında ateş, öksürük, nefes darlığı belirtileri gözlenen kişiler doğrudan sağlık ekibine bildirilir.
- Okula giriş noktalarında günlük olarak öğrencilerin uzaktan ateş ölçer ile ateş ölçümleri yapılır ve kayıt altına alınır. Ateş ölçüm değeri 37,2 derece üzerinde olan, öksürük ve nefes darlığı yaşayan öğrenci olması halinde gerekli COVID-19 Şüphesi Tarama Şeması yapılır, Şüpheli Salgın Hastalık Bildiri Formu doldurulur ve velileri tarafından en yakın sağlık kuruluşuna yönlendirmeleri yapılır. (EK-2 COVID-19 Şüphesi Tarama Şeması, EK-3 Şüpheli Salgın Hastalık Bildiri Formu)
- Çalışan ve öğrenci dışındaki kişilerin zaruri haller dışında okula giriş yapmaması esastır.
- Öğrenciler velilerine öğretmenler tarafından teslim edilir.

3.2. Okul Ortamında Alınan Tedbirler

- Sınıflar ve tüm çalışma ortamları (ofisler, atölyeler vb.) Sağlık ve Milli Eğitim Bakanlığının kararları doğrultusunda fiziksel mesafeye uygun işaretlemelerle düzenlenir.
- Tüm çalışma ortamlarının (ofis, sınıf, atölyeler, tuvalet alanları vb.) kapı ve pencereleri açık

tutularak temasın azaltılması ve ortamın havalandırılması sağlanır. Tüm çalışma ortamlarının havalandırılmasının plana uygun şekilde sürdürüldüğü kontrol edilir.

- Öğrencilere, çalışanlara ve velilere fiziksel mesafe, kişisel koruyucu malzeme kullanımı, selamlaşma-vedalaşma alışkanlıkları, öksürme ve hapsirme adabı, el ve solunum hijyeninin sağlanması ve korunması hakkında düzenli bilgilendirmeler ve hatırlatmalar yapılır.
- Okulumuzdaki el antiseptik dağıtım materyalleri, sabunluk ve musluklar, çöp kovaları hijyen kurallarına uygun özelliktedir.
- Kişisel telefonlar, kumandalar, optik fareler, klavye kullanıcının kendisi tarafından; ortak kullanılan diyafon, mikrofon vb. her kullanımdan sonra teknik ekip tarafından; ortak kullanımda olan bilgisayar ve optik fareler belirlenmiş sorumlular tarafından, IT ekibinin önerileri ve denetimi ile düzenli olarak temizlenir. Bu materyallerin her kullanım öncesi ve sonrasında eller yönergeye uygun yıkanarak zaman planlaması buna göre yapılır.
- Asansör kabinlerinin kapasitesi, fiziksel mesafe kuralına uygun olarak sınırlandırılmış ve gerekli işaretlemeler yapılmıştır.
- Kişisel koruyucu malzeme olarak iş elbisesi giyen çalışanların, iş ve harici elbiselerinin birbiriyle temasını önlemek amacıyla ayrı yerlerde saklanabilmesi ve giyinmelerini sağlayacak alanlar düzenlenmiştir
- Tüm temizlik ekibi çalışanlarının görev alanları belirlenmiştir. Atıkların uzaklaştırılmasından sorumlu çalışan, hijyen kurallarına uymak, kişisel koruyucu malzemeleri kullanmak ve atık yönetmeliğini uygulamak üzere eğitim almıştır ve eğitim yükümlülüklerini yerine getirmekle yükümlüdür.

3.3. Eğitim /Toplantı/Tören Faaliyetlerinin Düzenlenmesi

- 17 Ağustos 2020 Pazartesi gününden itibaren yüz yüze telafi ve tamamlama eğitimimiz başlayacaktır. 31 Ağustos 2020 Pazartesi günü tüm kademelerde 2020- 2021 Eğitim Öğretim Yılı ve oryantasyon programı başlayacaktır.
- Telafi ve Otyantasyon Eğitimi faaliyetlerinde; Öğrencilerin okula geldikten sonra kişisel hijyen ve temizlik kurallarını sosyal mesafeye uygun olarak gerçekleştirebilmesi için ilk ders süresi tüm kademelerde 20 dakika olarak planlanmıştır.
- Teneffüs süreleri öğrencilerin tuvaletleri sosyal mesafeye uygun olarak kullanabilmesi adına 15 dakika olarak planlanmıştır.
- Etkinlikler hava koşulları doğrultusunda açık alanlarda yapılacaktır.
- Yüz yüze yapılan veli toplantı ve eğitimleri, pandemi sürecinde online ve telekonferans gibi yöntemlerle gerçekleştirilir.
- Uzaktan eğitim gibi yöntemlerin uygulanamayacağı eğitimler sosyal mesafe ve hijyen kuralları göz önünde bulundurulmak şartıyla, minimum kişiyle gerçekleştirilir.
- Bayrak törenleri sınıflarda yapılacaktır.
- Çalışanlara koronavirüs yayılımının engellenmesine yönelik bilgilendirme faaliyetleri yapılır.

3.4. Yemek Ve Çay Salonu Kullanımı

- Öğrencilerin okula dönüşlerinde yapılacak düzenleme ve uyulacak kurallar Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlıklarının kararları ile ayrıca belirlenir.
- Yemek salonumuz pandemi döneminde 3 farklı periyotta, aynı anda 100 kişiye hizmet verecek şekilde yeniden düzenlemiştir.
- Yemek saatleri gruplara göre ayrı, ayrı planlanacak, masalar ve sandalyeler arası mesafe en az 1 metre olacak şekilde çapraz oturma düzenine göre düzenlenir.
- Kişilerin her gün aynı masada yemek yemeleri sağlanır.
- Yemek salonunda doğal hava sirkülasyonu sağlanarak, sık sık havalandırılır.
- Masalarda açıkta baharat, kürdan, tuz, ekmek ve peçetelik bulundurulmaz.
- Yemek salonu girişinde yemekten önce ve yemekten sonra el hijyeni sağlanır.
- Yemek Salonu girişine alkol bazlı el antiseptiği bulundurulur.
- Yemek personelinin kişisel hijyen ve salgın hastalıklara yönelik kurallara uygun hareket etmeleri sağlanır.
- Çay salonunda alanında aynı anda birden fazla kişi bulunmaz.
- Tek kullanımlık karton bardaklar ya da kişisel bardaklar kullanılır.
- Ziyaretçilere çay-kahve ikramı yapılmaz.

3.5. Kütüphane Kullanımı

- Eğitim öğretim başlayana kadar kütüphane faaliyetleri durdurulmuştur.
- Kütüphanede klimalar pandemi döneminde kapalı tutulacaktır. Havalandırma normal şekilde sağlanır.
- Kütüphanede sosyal mesafe kuralları, el hijyeni ve maske kullanımı ile ilgili önlemler uygulanır.

3.6. Asansör Kullanımı

- Okulumuzda zorunlu olmadıkça asansör kullanılmaz.
- Asansörlerde 1/3 kuralına uyulur.
- Zorunlu hallerde büyük asansörü 3 kişi, küçük asansörü 1 kişi kullanabilir.
- Asansör kapılarında bekleme, asansöre biniş ve iniş sırasında maske kullanımı ve sosyal mesafe kurallarına ve işaretlemelerine uyulmalıdır.

3.7. Kitap ve Kıyafet Satışı

- Okulumuzda telafi ve oryantasyon döneminde serbest kıyafet uygulaması yapılır.
- Kıyafet satışları -1. Kat katta yapılır. Veliler güvenlik görevlisi tarafından "Erse Mağaza 'ya" yönlendirir.
- Sosyal mesafe kurallarına göre mağaza alanında en fazla 4 kişi bulunabilir. Bekleme alanı olarak bahçe alanı kullanılır.
- Sosyal mesafe ve maske kullanımı kurallarına uygun şekilde satın alma işlemleri gerçekleştirilir.

- Pandemi döneminde soyunma kabinleri kullanılmaz, ürün denemesi yapılmaz.
- Veli tarafından incelenip alınmayan ürünler, dezenfektan işlemleri için ayrılarak birkaç gün sonra satışa sunulur.
- Mağaza temizliği, okul temizlik planı dahilince, sık dokunulan alanlar ve minimum dokunma yüzeyleri dikkate alınarak gerçekleştirilir.
- Kitap satışları sosyal mesafe ve hijyen kurallarına uygun olarak yapılır. Tüm kitaplar koliler halinde hazırlanır, dezenfekte edilir.
- Kitaplar okuldan alınabileceği gibi ödemesi yapılan kitaplar kargo ile gönderimi sağlanır.

3.8. Servis Kullanımı

- Servis araçlarının işleyişi ve kapasiteleri Milli Eğitim Bakanlığının belirleyeceği kararlar doğrultusunda planlanır.
- Araçlar; sabah servisi öncesi, çalışan ve öğrencilerin okula teslimi sonrası, benzer şekilde okul çıkış saati öncesinde ve servis bitiminden sonra yarım saat havalandırılır. Bütün araçlarda kağıt peçete, ıslak mendil, el antiseptiği ve çöp poşeti bulundurulur. Araç kokusu kullanılmaz. El antiseptiği çalışan kullanımı içindir. Gereğinde öğrencilerin güvenlik kurallarına uygun şekilde kullanmasına izin verilir.
- Tüm araç sürücü ve rehberleri, araçlar boş bile olsa araca maskeli olarak ve el antiseptiği uygulaması yaptıktan sonra biner. Tüm sürücü ve rehberlere maske ve el antiseptiği kullanımı konusunda eğitim verilir.
- Servise binmeden önce ateş ölçümünün yapılması, 37.2 ve üstü öğrenci ve çalışanın servis aracına alınmaması sağlanır.
- Öğrenci ve çalışanlar her gün aynı koltuğa oturarak maskeleri takılı olarak seyahat eder. Sık temas olan kapı tutmacı, koltuk arkası tutmaçları, kemer tokaları, kol dayama ve rehber korunağı her yolculuktan sonra temizlenir. Temizlikte Sağlık Bakanlığı tarafından önerilen klor bazlı ürünler kullanılır.
- Araçlarda iç hava sirkülasyonu kapalı tutulur, temiz ya da doğal havalandırma sağlanır.
- Aracın süpürülmesi, perde ve koltuk başlıklarının, koltuk yüzeylerinin silinmesi, yer döşemesinin temizlenmesi haftalık olarak yapılır. Gereğinde sıklaştırılır. Araçlarda düzenli aralıklarla özel kimyasallar ile ilaçlama ve dezenfeksiyonu yapılır. Gereğinde ilave ilaçlama uygulanır.
- Sürücü ve rehberlerin fiziki durumları ulaşım müdürü tarafından günlük olarak gözlenir. Hasta çalışanların tedavi ve istirahati bitmeden okula dönmeleri beklenir. Hazırda yedek sürücü ve rehber bulundurulması esastır.

3.9. Tedarikçi Firmalarla İlgili Süreçler

- Tedarikçiler uyulması gereken kurallara dair bilgilendirilmiş ve bu kurallara uymaları konusunda gerekli kontrol tedbirleri alınmıştır.
- Dışarıdan tedarik edilen süreç, ürün ve hizmetlerin okulun hijyen uygulamalarına uygun olarak teslim edilmesi sağlanır.
- Temizlik, sarf malzeme vb. tüm ihtiyaçlar kontrollü bir şekilde tedarik edilerek korunaklı, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğine uygun olacak şekilde muhafaza edilmektedir.
- Firma seçimlerinde, tedarik zincirindeki her bir tedarikçinin bütünlüğü ve sağlamlığı hakkında araştırma yapılır ve rapor istenir.
- Tedarikler öğrencilerin kurumda bulunmadığı saat ve günlerde kabul edilir.
- Gelen tüm ürünler dezenfekte işlemine tabi tutulur.

4. İLETİŞİM

Acil Durum Planı ve Risk Değerlendirmesi-Kriz Komitesi

Kriz Komitesi, okulumuzda tüm acil durum-afet ve salgın hastalık sürecinde bilgilendirme, önlem alma, korunma ve müdahale süreçlerini, Okul Müdürü yönetiminde yürüten komitedir.

Kriz Komitesi Üyeleri:

Okul Müdür

Akademik ve PDR Koordinatörü

İlkokul Müdür Yardımcısı

Ortaokul Müdür Yardımcısı

Okul Hemşiresi

İdari İşler Sorumlusu

IT Birimi

ERSEV Okulları Kriz Komitesi'ne iletisim@erseokullari.com e-posta adresinden ulaşabilirsiniz.

5. REFERANSLAR

- T.C. Sağlık Bakanlığı COVID19 Rehberi, 14 Nisan 2020
- Yeni Koronavirüs Salgını Kapsamında İş Sağlığı ve Güvenliği Profesyonellerinin yerlerinde Aldıracağı Tedbirler
- T.C MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Koronavirüs Koruma ve Kontrol Önlemleri. Mart 2020
- CDC Interim Guidance, OSHA Guidance on Preparing Workplaces for COVID19, Mayıs 2020
- <https://www.education.vic.gov.au/parents/Pages/coronavirus-advice-parents.aspx>
- <https://www.mayavakfi.org/2020/03/13/koronavirus-cocuklar-ve-ebeveynler-icin-kaygi-yonetimi/>
- <https://dogruhaber.com.tr/haber/648800-cocuklara-koronavirus-anlatilirken-dikkat-edilmesi-gereken-10-husus/>
- <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-51725336>
- <https://www.bthaber.com/korona-virus-cocuklara-nasil-anlatilmali/>
- <http://www.tip.hacettepe.edu.tr/ekler/pdf/cdestek.pdf>
- <https://www.acibademhayat.com/-koronavirusu-cocuklara-anlatma-yollari>
- <https://www.posta.com.tr/corona-virusu-cocuklara-anlatmanin-10-yolu-2244818>
- <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/>
- https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/depo/rehberler/COVID-19_Rehberi.pdf
- <https://npistanbul.com/koronavirus/koronavirus-ve-cocuklar>
- <https://www.evrensel.net/haber/399691/cocuklarla-koronavirus-hakkinda-konusmaktan-cekilmeyin>

ÖZEL ERSEV OKULLARI
Anaokulu • İlkokulu • Ortaokulu

EK-1

BİLGİLENDİRME FORMU VE TAAHHÜTNAME

Çocuğumun ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı, ishal şikayeti olması durumu ile aile içerisinde solunum yolu şikayetleri gelişen veya solunum yolu enfeksiyonu hikayesi ile hastane yatışı yapılan kişi varlığında ya da Kovid-19 tanısı alan kişi bulunması durumunda çocuğumu kuruma getirmemem ve bu durumu okula bildirmem gerektiği konusunda bilgilendirildim.

Yukarıda belirtilen durumlarda çocuğumu okula getirmeyeceğimi ve getirmeme sebebimi okul yönetimine bildirmeyi kabul ve taahhüt ederim. / / 20

Taahhüt Eden:

Okul Yetkilisi

Veli/Vasinin Adı-Soyadı:

Adı-Soyadı:

İmzası:

Görevi:

Öğrencinin Adı-Soyadı:

İmzası:

Sınıfı-No:

PANDEMİ DÖNEMİ OKULA DÖNÜŞ UYGULAMALARI

EK-1 COVID-19 Şüpheli Tarama Şeması

Okul içerisinde hastalık şüpheli olan bir birey olduğu takdirde aşağıdaki şema takip edilir:

Kişi veya öğrencinin aşağıdakilerden herhangi birine sahip olup olmadığını değerlendirin:

- Yüksek ateş
- Baş ağrısı, halsizlik
- Boğaz ağrısı, öksürük, göğüs rahatsızlığı, nefes almada zorluk
- Kas ağrıları
- Etkilenen bir ülkeye ziyaret
- Pandemi hastalığı teşhisi konulmuş biriyle temas

Evet, yukarıda yazan iki ve daha fazla semptomu sahip ve yurtdışına çıkmış VEYA bu hastalık teşhisi konulmuş biri ile iletişimde bulunmuş

Hayır, Yukarıda yazan hiçbir semptom yok

Kişi Pandemi hastası olarak kabul edilebilir.

Şüpheli Pandemi Bildirim Formunu doldurur

Kendisine 1 metreden az yaklaşan kişilerin, ve 1 saatten fazla kapalı alanda kaldığı yerin ve kişilerin isimleri çıkartılır.

Bu kişi için cerrahi maske temin edilir ve derhal okuldan ayrılması sağlanır.

Ailesine sağlık hattını arayarak şüpheli Pandemi hastası bilgisi vermesi gerektiği önerilir ve doktorla temasa geçmesi önerilir.

Hasta nerelerde bulundu ise her yer temizlenir.

Salgın olma ihtimali düşüktür.

Kişi teskin edilir.
Ailelere herhangi bir durumda haber vermeleri için tavsiyede bulunulur.

İletişime geçtiği, temas ettiği kişilere şüpheli durum bilgisi verilir.

Temas ettiği kişilere eve gitmeleri ve kendilerini izole etmeleri istenir.

EK-2 COVID-19 Şüpheli Salgın Hastalık Bildiri Formu

Öğrenci/Personel Bilgileri

Ad/Soyad:	Uyruk:	İzolasyon yeri:
Mesleği:	Ziyaretçi gittiği bölgenin uyruğu:	Doğum Tarihi:
Adres:		
Telefon numarası: _____		
Semptomlar: Ateş ☐ Vücut ağrıları ☐ Baş ağrısı ☐ Halsizlik ☐ Kuru öksürük ☐ Diğerleri ☐ Detaylar: _____ Üşüme ☐ Ateşim çıktığı zaman: __ İzolasyon zamanı: _____		
Geçmiş 8 gündeki seyahat hikayesi: Ziyaret edilen ülkeler _____ Kullanılan uçaklar: _____		
Gidilen yerler:		
İletişim Listesi		

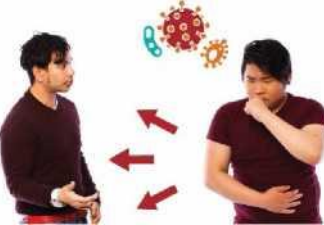
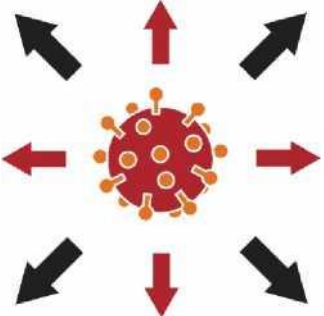
Bilgi Veren Kişinin:

Ad / Soyad:
Meslek:
Telefon numarası: _____

PANDEMİ AİLE KILAVUZU

1. KORONAVİRÜS (COVID-19) NEDİR?

	Yeni Koronavirüs (COVID-19) solunum yolu enfeksiyonu yapan, dünyada ve ülkemizde birçok insanı etkileye bir virüstür.
	Hasta bireylerin öksürmeleri aksırmaları ile ortama saçılan damlacıkların solunması ile bulaşır. Hastaların solunum parçacıkları ile kirlenmiş yüzeylere dokunulduktan sonra ellerin yıkanmadan yüz, göz, burun veya ağıza götürülmesi ile de virüs alınabilir. Kirli ellerle göz, burun veya ağıza temas etmek risklidir.
	Yeni Koronavirüs (COVID-19) çabuk yayılan bir virüstür. Ama bu sizi korkutmasın önlem alındığında yaşanabilecek olumsuzluklarda azalacaktır.
	Yeni Koronavirüs (COVID-19) dünya genelinde pandemi yani salgın hastalık haline gelmiştir. Çünkü dünya genelinde hızla yayılmaktadır. Bu nedenle bu konuda doğru bilgilenmek ve kişisel önlemlerimizi almak çok önemlidir.

2. ÇOCUKLARIMIZLA YENİ KORONAVİRÜS (COVID-19) HAKKINDA KONUŞUN

	Çocuğunuzla koronavirüs hakkında konuşmaktan korkmayınız. Onun anlayabileceği şekilde konuşmak kaygısını azaltacaktır. Çocuğunuzla yaşına uygun şekilde konuşarak onun bu süreçte en az kaygı duymasına yardımcı olabilirsiniz.
	Birer dijital yerli olan ve teknolojinin olanaklarını etkin biçimde kullanan çocuklarımız artık koronavirüs hakkında birçok şeyi biliyorlardır ya da duymuşlardır. Bu nedenle onların doğru bilgilendirilmesi ve yeni normal döneme doğru biçimde hazırlanması oldukça önemlidir.
	Çocuklarımızla konuşurken kaygılı ve ya da endişe verici konuşmamalıyız. Önlem alındığında bu virüsten etkilenme olasılığımızın azalacağı anlatılmalı kişisel tedbirlere uyduğu zaman korkmasına gerek olmadığı vurgulanmalıdır.
	Çocuğunuza verebileceğiniz en doğru destek ona virüs hakkındaki bilgileri yaşına uygun biçimde gerçekçi olarak aktarmak ona doğru bilgiler vermektir. Yaşanan olayları ve bundan sonra yapılması gerekenleri artık yeni yaşam düzeninin kuralları olarak doğru biçimde aktarmak yeni normale uyumu kolaylaştıracaktır.
	Oldukça fazla iletişim olanağına sahip olduğumuz bu dönemde bizim çocuğumuzla konuşmanız ve doğru şekilde bilgileri aktarmanız daha güven verici olacaktır. Bu durum çocuklarımızın Sosyal Medya ya da arkadaşlarından bazı bilgileri duymasından çok daha önemlidir.

3. KORONAVİRÜS HAKKINDA ÇOCUĞUNUZLA KONUŞURKEN

	Ebeveynler olarak çocuğun hayatındaki değişikliklerin bundan sonra yeni normalim nasıl olacağını ve kurallara uymanın nedenlerini ona anlayacağı bir dille anlatmamız gerekiyor. Neden okula gitmediğini, arkadaşlarıyla görüşemediğini, neden hijyene her zamankinden daha fazla özen gösterdiğimizi, neden bir süre için hep birlikte evde kalmanız gerektiğini doğru biçimde açıklamalıyız. Bu bölümde çocuğunuzla konuşurken size yol gösterecek bazı önerilerimiz olacak.
---	--

a) Çocuğunuzla doğru şekilde konuşun ve çocuğunuzla konuşurken:

	Onlarla anlayacakları şekilde konuşun Çocuklarla <u>koronavirüs</u> hakkında konuşmaktan çekinmeyin, aksi halde bu durum onların daha fazla kaygılanmalarına neden olacaktır. Onların gerçek ve somut bilgilere ihtiyaçları vardır. Virüs ile ilgili gerçek olmayan benzetmeler yapılmamalı. Yaşlarına uygun bir dille virüsün nasıl yayıldığı anlatılmalıdır. Çocuklar neden-sonuç ilişkisi açıklanmayan olayları olduğundan daha kötü bir durum olmuş gibi zihinlerinde canlandırırlar. Bu sebepten dolayı, olaylardan daha çok etkilenmiş olurlar. Amaç, virüs ile ilgili çok fazla bilgi verip onları korkutmak yerine, karşılıklı etkili bir iletişim kurarak virüsün ne olduğu ve korunma yollarının neler olduğunu anlatmak olmalıdır. Korunma yollarının anlatılması onların daha güvende hissetmelerini sağlayacaktır.
	Olumlu ve pozitif olun. Çocuklar birçok şeyi olduğu gibi iyimser yaklaşımı ve hayata umut dolu gözlerle bakabilmeyi de ebeveynlerinden öğrenirler. Anne-babaları her durum karşısında sakin ve pozitif kalabilen çocukların, kuşkusuz ki hayata dört elle sarılması da kaçınılmazdır.
	Dürüst ve gerçekçi olun. Gerçekleri doğru biçimde aktarın kesin olmayan vaatte bulunmayın. Herkes için belirsizliği tolere etmenin ne kadar zor olduğu konusunda çocuğunuza açık olabilirsiniz. Dürüst yaklaşımınız, sevgi dolu ve kucaklayıcı tavrınızla birleştiğinde çocuğunuz için rahatlatıcı bir kaynak olacaktır. <i>“Ben de emin değilim. Ama tüm gelişmeleri takip edeceğime sana söz verebilirim. Bazen daha fazlasını ve daha doğrusunu öğrenmek için beklememiz gerekir. Beklemek bazen kolay değil, biliyorum. Hepimiz için kolay değil ama hep birlikteyiz, beraberiz.”</i>

	Bilmediğimiz konularda bilmediğimizi söylemekten çekinmeyin. Birlikte araştırarak bilgi edinin. Çocuklarınıza yaşları ve gelişim düzeylerine uygun bir dil kullanarak bilgi verin; tepkilerini ve kaygı düzeylerini değerlendirin. Cevaplayamadığınız sorularda tahmin yürütmeyin ve yalan söylemeyin. Bunun yerine beraber bilgi edineceğinizi söyleyin. İnternetteki her bilginin doğru olmayabileceğini ve uzmanlara güvenmenin en iyi yöntem olduğunu belirtin.
	Çocuğunuzla bir defa da çok fazla bilgi paylaşmamaya çalışın. Aynı anda çok fazla bilgi aktarmaya çalışmak daha karmaşık bir durum yaratabilir.
	Vereceğiniz bilgiler küçük ama onun yaşına ve anlama düzeyine uygun olmalıdır.

b) Çocuğunuzu dinleyin ve çocuğunuzdan şunları söylemesini isteyin:

	Koronavirüs hakkında ne bildiğini. Bu şekilde yanlış bilgilerini öğrenme olanağınız olur.
	Nasıl hissettiğini söylemesine olanak yaratın.
	Çocuğunuz size sorular sorsun. Çocuğunuzun sorduğu soruları yanıtsız bırakmayınız. Çocuklarınızın size sorduğu sorulara basit ama dürüst cevaplar verin.
	Bazı çocuklar önem verdikleri insanlar için endişelenecektir. Sevdiklerini korumak için yapabileceklerini konuşabilirsiniz. Çocuğunuz bu süreçte korkuyor olabilir ve size "sende korkuyor musun anne/baba?" ya da "hastalanırsak ne olur?" "dedem hastalanırsa ölür mü?" şeklinde sorular sorabilir. Bu sorulara doğru ve basit cevaplar verin." hastalanırsak doktora gideceğiz ve doktorlar bizim evde ya da hastanede tedavi edecekler, tıpkı grip olduğumuzda ki gibi" şeklinde cevaplar verebilirsiniz. Duygularını Kabul Edin
	İyi ve sağlıklı olduklarını görmek için teknolojiyi ailesi ve arkadaşları ile bağlantı kurmak için kullansınlar.

C) Koronavirüs hakkında konuştuğunuzda ne söylediğinize dikkat edin:

	Koronavirüs hakkında konuştuğunuzda çocuğunuza ne söylediğinize dikkat edin.
	Koronavirüs hakkında konuştuğunuzda diğer insanlara ne söylediğinize dikkat edin:
	Çünkü başkalarıyla konuşurken çocuğunuz dinliyor olabilir.
	Çocuğunuz ile birlikteyken televizyonda ne izlediğiniz ve sosyal medyada ne takip ettiğinize dikkat ediniz.
	Çocuğunuz da sizinle birlikte bunları izliyor olabilir.
	Çocuğunuzun nasıl hissettiğini anlamaya çalışın. Çocuğunuzla olan konuşmalarınız onun kaygı düzeyini artırmamalı. Ona bilgi verdikten sonra ve konuşmayı sonlandırırken çocuğunuzun kaygılı olup olmadığını değerlendirin ve kaygılıysa onu rahatlatacak bir kaç sözle konuşmayı sonlandırın.

	Korku duymalarından endişe etmeyin.
	Çocuğunuzla koronavirüs hakkında ne duyduklarını konuşmayı unutmayın.
	Çocuğunuza, dünyadaki doktorların ve bilim adamlarının aşı bulmak için çabaladıklarını
	Bizim sağlığımızı korumak için ilaçlar yaptıklarını söyleyin. Bu şekilde yaşanabilecek kaygıları en aza indirebilirsiniz.

4. GÜVENDE KALMAK İÇİN NE YAPTIĞINIZDAN BAHSEDİN

	Çocuğunuza kendilerini ve başkalarını korumak için neler yapabileceklerini öğretin. Çocukların okula balamadan ya da izolasyon süreci sonrasında toplum içine girmeden önde bazı temel alışkanlıkları ve kişisel önlem becerilerini kazanmış olmaları oldukça önemlidir. Bunun için evde bu alışkanlıkları kazandıracak etkinlikler ve uygulamalar yapılmalıdır.
---	--

Nedir Bu Önlemler?

 Ellerinizi düzenli olarak su ve sabunla yıkayın veya alkol içeren bir el dezenfektanı kullanın. 	Gün boyunca birçok kez 20 saniye boyunca ellerini sabun ve su ile yıkamak. Eller nasıl yıkanmalı? 1. Adım: Ellerinizi suyla ıslatın 2. Adım: Elinize bolca sabun alın 3. Adım: Ellerinizi içini, dışını, parmak aralarını ve tırnak diplerini en az 20 saniye iyice yıkayın 4. Adım: Bol suyla durulayın 5. Adım: Ellerinizi Temiz bir bez veya tek kullanımlık kağıt havluyla iyice kurulayın Ellerinizi yemeklerden önce, burnunuzu temizledikten sonra, öksürme veya hapşırma ardından ve tuvaletten sonra mutlaka yıkamalısınız. Sabun ve su bulunmuyorsa, en az %60 oranında alkol içeren, alkol bazlı bir el dezenfektanı kullanınız. Ellerinizi gözle görülür derecede kirliyse ellerinizi daima sabun ve suyla yıkayınız.
	Öksürürken veya hapşırırken, ağızınızı ve burnunuzu kâğıt mendille kapatın, ardından mendili mutlaka çöpe atın. Hapşırırken dirseğine nasıl hapşırır bunu öğrenmeliyiz.
 Sosyal Distancing 	Sosyal mesafe kurallarını öğrenmeliyiz. Bu salgın döneminde bir süre tokalaşmak, kucaklaşmak, sarılmak gibi hareketlerden olabildiğince kaçınmak gerektiği. Ayrıca kişilerle aramıza 3 adım mesafe (uzaklık) koymamız gerektiği bunun da sosyal mesafe olduğu anlatılmalıdır.
	Sosyal mesafe kapsamında, çocuğunuzun diğer insanlar arasında belirli bir mesafe bırakması gerektiği etkinliklerle ve oyunlarla anlatmalıyız.

Çocuğunuz yüz maskesi takan insanlar hakkında soru sorabilir.

Çocuğunuza şunları söyleyebilirsiniz:

Maske takmanın bulaşma oranını azaltacağı bunun önemli bir önlem olduğu anlatılmalıdır. Maske takan insanların dikkatli davrandıkları söylenebilir.

Öksürüyorsanız veya hapşıırıyorsanız maske takın.

Maskeler sadece diğer önlemleri alıyorsanız yararlı olur. (Alkol bazlı dezenfektan kullanımı veya sabun ve su ile sık sık el temizliği, vb.)

Maske takıyorsanız nasıl kullanılacağını bilmeli ve uygun şekilde imha etmelisiniz

BİR MASKE NASIL TAKILIR, KULLANILIR, ÇIKARILIR ve ATILIR

- Bir maskeyi takmadan önce, ellerinizi alkol bazlı dezenfektan veya sabun ve su ile temizleyin.
- Ağzınızı ve burnunuzu maske ile örtün.
- Yüzünüzle maske arasında boşluk olmadığından emin olun.
- Maskeyi kullanırken maskeye dokunmaktan kaçının; dokunursanız ellerinizi temizleyin, yıkayın.
- Maskeyi nemlendiği an yenisiyle değiştirin
- Tek kullanımlık maskeleri tekrar kullanmayın.
- Maskeyi çıkartırken arkadan çıkarın (maskenin önüne dokunmayın); derhal kapalı bir çöp kutusuna atın; ellerinizi alkol bazlı dezenfektan veya sabun ve su ile temizleyin.

Elleri temiz olmadığı durumda maskelerine, ağızlarına ve gözlerine dokunmamalıdır.

5. BİR RUTİNE SADIK KALIN

Çocukların rutinleri varsa, şunlar olabilir:
Belirsizlikler olmadığı için mutlu ve güvenli hissederler
Sağlıklı olurlar.

Aileniz için rutinler oluşturabilirsiniz.
Görülebilecek bir yere asabilirsiniz.

Rutinler şunları içerebilir.

Yemek zamanlarını

Oyun zamanlarını

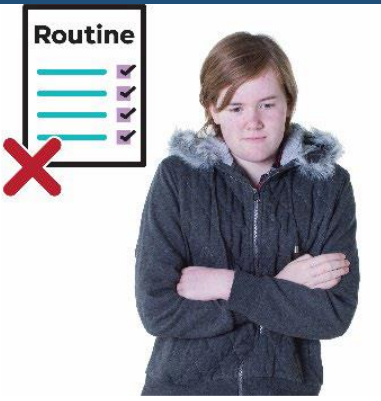

Dışarda oynama zamanlarını

	Teknolojik araç gereçleri kullanma zamanlarını
	Ders çalışma ve okuma zamanlarını
	Hobiler edinme ve hobilerle ilgili çalışma zamanlarını

DİKKAT EDELİM

	Çocuğunuzun bir rutini takip etmek istemediği günler olabilir.
	Kaygılanmayın ve sorun etmeyin bu süre boyunca çocuğınızı destekleyin. Sonra tekrar rutinlerinize dönebilirsiniz. Çatışmak doğru bir yaklaşım değildir.

6. ÇOCUĞUNUZUN NASIL HİSSETTİĞİNİ KONTROL EDİN

	. Koronavirüs hakkında konuştuğuktan sonra, çocuğunuzun nasıl hissettiğini kontrol edin. Üzgün olabileceğine dair işaretlere dikkat edin, örneğin:
	Nasıl konuşuyorlar. Arkadaşları ile ve çevresi ile konuşurken endişe ve kaygılı konuşma durumu var mı? Korku durumu seziyor musunuz?
	Konuşurken ya da koronavirüs konusu açıldığında nefes alıp vermesi nasıl?
	Beden duruşunda kaygı ve endişe seziyor musunuz? Vücutlarını nasıl hareket ettirdiklerini gözlemleyin.
	Çocuğunuzun çok üzüldüğünde yalnız bırakmamak önemlidir.
	Çocuğunuzun üzgün olduğuna dair işaretlere dikkat edin.

Hissediyor olabilirler:

	Korkulu
	Endişeli
	Kızgın
	Sinirli
	Kafası karışık
	Üzgün

Koronavirüs gerçek değil gibi davranabilirler. Bu durumlarda destek alabilirsiniz.

Ebeveynler Olarak Kendinize İyi Bakın

Koronavirüs pandemisi sırasında kendi zihinsel sağlığınıza dikkat etmek önemlidir.

Endişeli hissediyorsanız, çocuğunuzla konuşmadan önce kendinizi sakinleştirmeye zaman ayırın. Koronavirüs pandemisi sırasında kendi bütünlüğünüzü de korumanız gereklidir.

KAYNAKLAR

- <https://www.education.vic.gov.au/parents/Pages/coronavirus-advice-parents.aspx>
- <https://www.mayavakfi.org/2020/03/13/koronavirus-cocuklar-ve-ebeveynler-icin-kaygi-yonetimi/>
- <https://dogruhaber.com.tr/haber/648800-cocuklara-koronavirus-anlatilirken-dikkat-edilmesi-gereken-10-husus/>
- <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-51725336>
- <https://www.bthaber.com/korona-virus-cocuklara-nasil-anlatilmali/>
- <http://www.tip.hacettepe.edu.tr/ekler/pdf/cdestek.pdf>
- <https://www.acibademhayat.com/-koronavirusu-cocuklara-anlatma-yollari>
- <https://www.posta.com.tr/corona-virusu-cocuklara-anlatmanin-10-yolu-2244818>
- <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/>
- https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/depo/rehberler/COVID-19_Rehberi.pdf
- <https://npistanbul.com/koronavirus/koronavirus-ve-cocuklar>
- <https://www.evrensel.net/haber/399691/cocuklarla-koronavirus-hakkinda-konusmaktan-cekilmeyin>